

COBIJT-CONGRES

29 EN 30
SEPTEMBER
2017

UITVERGROOT: INZOOMEN

JAARLIJKSE
BIJSCHOLINGS-
DAGEN
BNS COBIJT

www.hoytemastichting.nl

UITVERGROOT: INZOOMEN

Om een patiënt optimaal van dienst te kunnen zijn, zijn vaardigheden en kennis nodig. Als de oorzaak van de klachten niet voor de hand ligt, of de aandoening zeldzaam is, dan is soms zelfs kennis van details of van voor het oog niet zichtbare processen en structuren vereist.

Anderzijds, een behandelaar die zich in complexe situaties stort op de details en vervolgens het overzicht verliest, doet zijn patiënt ook tekort. Daarmee is het thema voor de Bij- en Nascholingsdagen van Cobijt aflevering 2017 verklaard: **'Uitvergroot: Inzoomen'**.

We nodigden experts uit om u bij te praten op het gebied van de histologie: onontbeerlijk om oncologische processen en de gewenste behandeling te begrijpen. Cytologische kennis verklaart problemen die te maken hebben met een droge mond. Is uw anatomische kennis up-to-date? Verstoorde anatomie kan verklarend zijn voor niet-begrepen (pijn-)klachten in het aangezicht. Micro-organismen vormen (onzichtbare) bedreigingen voor de gezondheid, maar de medicamenteuze behandeling roept vervolgens vragen op ten aanzien van resistentie. U wacht een divers programma met boeiende sprekers.

*Namens de Bij- en Nascholingscommissie van COBIJT,
Prof. dr. Marco Cune*

COBIJT

De vereniging Centraal Overleg Bijzondere Tandheelkunde (**COBIJT**) is op 16-03-1990 te Utrecht opgericht en telt ongeveer 320 leden. Leden zijn tandartsen, mondhygiënisten en psychologen die werkzaam zijn in Centra voor Bijzondere Tandheelkunde en AWBZ instellingen. De vereniging heeft ten doel het bevorderen van de ontwikkeling en de instandhouding van de bijzondere tandheelkunde (zie www.cobijt.nl). Zij tracht dit doel ondermeer te bereiken door het stimuleren, coördineren, adviseren en begeleiden van activiteiten op dit terrein. Eens per jaar, traditioneel het laatste weekeinde in september, organiseert COBIJT haar bij- en nascholingsdagen in samenwerking met de Dr G.J. van Hoytema Stichting.

Doelgroep

Tandartsen, al dan niet lid van COBIJT, met een brede belangstelling voor het vak.
Assisterenden werkzaam in de bijzondere tandheelkunde, mondhygiënisten en psychologen.

Moderatoren

M.A.C.H. van Dooren, tandarts
Mw. C.P.J.M. Boon, tandarts
Mw. dr. M.A. Créton, tandarst

Werkgroep BNS COBIJT

M.S. Cune, tandarts (voorzitter)
Mevr. C.P.J.M. Boon, tandarts
Mevr. D.L.M. Broers, tandarts
Mevr. dr. M.A. Créton, tandarts
M.A.C.H. van Dooren, tandarts

“OM EEN PATIËNT
OPTIMAAL VAN DIENST
TE KUNNEN ZIJN, ZIJN
VAARDIGHEDEN EN
KENNIS NODIG”

PROGRAMMA

VRIJDAG 29 SEPTEMBER

08.30 uur **Ontvangst en inschrijving**

09.15 uur **Opening door de voorzitter BNS-COBIJT, MARCO CUNE**

09.30 uur **JAN DE VISSCHER**

'Inzoomen op de röntgenfoto: wat zie ik?'

Een röntgenopname wordt, als het goed is, gemaakt ter bevestiging van de vermoedelijke klinische diagnose. Soms kan er sprake zijn van een toevallsbevinding in het betreffende kaakdeel, elders in de kaak of in het periorale gebied. Dan kunnen er vragen opkomen zoals hoe nu verder, aanvullend onderzoek, (waarschijnlijkheids)diagnose, wel of niet bespreken met de patiënt, aanzien en hoe lang, controle röntgenopname(n) en wanneer, verwijzen? Tijdens de voordracht worden aan de hand van cases diverse radiologische normale en abnormale bevindingen en afwijkingen besproken. De rol van de tandarts bij de diagnostiek van het eventuele vervolg hiervan wordt telkens toegelicht.

10.15 uur **RONALD BLEIJS**

'Anatomische aspecten van pijn in het hoofd-halsgebied'

Tijdens de voordracht wordt een overzicht gepresenteerd van de anatomische aspecten die relevant zijn voor pijn in het hoofd-halsgebied, in het bijzonder in het aangezicht. Behalve de pijnbanen in het algemeen komen onder meer de n. trigeminus en het trigeminovasculaire systeem, het autonome zenuwstelsel inclusief het ggl. pterygopalatinum en gerefereerde pijn aan bod.

11.00 uur **Pauze**

11.30 uur **ROBERT VAN ES**

Inzoomen in de maxillo-faciale oncobiologie – recente ontwikkelingen in diagnostiek en behandeling

Het snel expanderende palet aan genetisch-, epigenetisch- en eiwit-gerelateerd kankeronderzoek heeft vele nieuwe voorspellende moleculaire biomarkers opgeleverd. De belangrijkste uitdaging is hoe deze hoeveelheid "big data" te

integreren in de dagelijkse kankerbehandeling, juist ook bij patiënten met mondkanker. Recent is het gelukt mondkanker in het laboratorium te kweken in de vorm van "organoiden", die de karaktereigenschappen van de kanker waar ze uit voortkomen behouden. Zo kan chemo- of radiotherapie nu "in vitro" getest worden, zodat een tumorrespons bij de individuele patiënt beter voorspelbaar wordt. Daarnaast zijn tegen sommige kankersoorten in het hoofd-hals gebied zoals speekselklier tumoren en het maligne melanoom specifieke zogenaamde "monoklonale antilichamen" beschikbaar, die ingezet kunnen worden om tumorgroei biochemisch of middels bèta-straling te remmen.

12.30 uur **Lunch**

13.30 uur **ROBERT OVERWEG**

'Fotograaf in de virtuele wereld'

Overweg helpt mensen en de meest vooraanstaande nationale en internationale bedrijven op een andere manier te kijken naar een nieuwe realiteit. Dit doet hij op een aantal onderscheidende manieren; Overweg geeft lezingen, creëert kunst, en biedt bedrijven aansturing in hun conceptontwikkeling en de uitvoering hiervan. Hij is fotograaf in de virtuele wereld. Hier dwaalt hij in rond en legt de nieuwe publieke ruimte van deze tijd vast. Met deze kunst exposeert hij over de hele wereld van Berlijn tot recentelijk de Media Biennale in Seoul, Zuid Korea.

14.15 uur **BART VLAMINCKX**

'Waar de mond van vol is....microben onder de loep'

Tegen de tijd dat homo sapiens ontstond was de aarde al miljarden jaren bevolkt door bacteriën. Onze ontwikkeling is dan ook een uiting van een delicate symbiose tussen de mens en zijn microben. Met de introductie en grootschalige consumptie van antibiotica is die balans verstoord geraakt en resistentie-ontwikkeling een logisch gevolg. Zo dreigen we het allergrootste succes in de humane geneeskunde van de 20e eeuw weer kwijt te raken. Deze lezing gaat in op de rol van bacteriën, als symbiont en als pathogeen, en hoe we met rationeel antibioticus beleid de werkzaamheid van antibiotica zolang mogelijk kunnen blijven aanwenden.

15.00 uur **Pauze**

15.30 uur **Casus-sprekers**

PROGRAMMA

ZATERDAG 30 SEPTEMBER

BACH-VAN HO

'Mondzorg bij thuiswonende ouderen'

Het is bekend dat de mondgezondheid van kwetsbare ouderen slecht is. Het belang van preventieve maatregelen ter voorkoming van ingrijpende tandheelkundige behandelingen is dan ook evident. Op dit moment woont 88% van de 80-plussers thuis. Er zijn meerdere interventies uitgevoerd om de mondgezondheid van thuiswonende ouderen te verbeteren. In deze voordracht kijken we kritisch naar de resultaten uit het verleden, door de recente inzichten uit de literatuur te presenteren. Verder blikken we naar de toekomst door een tipje van de sluier over de uitkomsten van het effectiviteitsonderzoek naar het multidisciplinaire implementatieproject 'De mond niet vergeten!' te presenteren.

JAMILLA ROSS

'Ernstige hypodontie: (aanvullende) diagnostiek'

De laatste jaren zijn verschillende nieuwe gen-mutaties ontdekt welke hebben bijgedragen aan ons begrip met betrekking tot de etiologie van ernstige hypodontie. Het is aannemelijk dat deze mutaties, naast een effect op de odontogenese, ook een rol spelen in andere processen tijdens de ontwikkeling. Zou deze nieuwe kennis onze kijk op patiënten met ernstige hypodontie moeten veranderen? In deze presentatie een kort overzicht van de kennis en ideeën in dit onderzoeksveld tot nu toe en een eerste aanzet tot klinische toepassing.

MARIEKE FILIUS

'Weinig tanden, hoe behandelen?'

Wanneer er sprake is van ernstige hypodontie, wordt er vaak gekozen voor een implantologische behandeling. Is dit een doelmatige keuze? De 10-jaars implantaatoverleving, conditie van de peri-implantaire weefsels en het effect van de implantaatbehandeling op de mondgezondheid-gerelateerde kwaliteit van leven bij mensen met ernstige hypodontie zullen besproken worden tijdens deze voordracht.

17.00 uur Afsluiting en borrel

18.30 uur Verrassend diner
& avondprogramma

AANMELDEN COBIJT-LEDEN

Het programma voor de zaterdag is alleen bedoeld voor COBIJT-leden. Opgave via Dr G.J. van Hoytema Stichting.

09.00 uur Ontbijt en ledenvergadering COBIJT

10.15 uur Workshops

ROBERT VAN ES

Inzoomen op multimorbiditeit en polyfarmacie in de tandheelkunde

Op dit moment leven er in Nederland 3,1 miljoen 65-plussers waarvan 0,7 miljoen 80-plussers. Over 20 jaar zal het aantal 80-plussers zijn verdrievoudigd tot 2 miljoen. Van alle 65-plussers heeft 75% minimaal één chronische aandoening en 40% (nu al 1,2 miljoen) gebruikt dagelijks 5 farmaca of meer. Van de 80-plussers gebruikt bijna 50% meer dan 9 farmaca. Hoe ga je als tandarts hier praktisch mee om? Welke comorbiditeit is van meer belang dan andere? Hoe krijgt u een logische medicatie-clustering? Welke medicijnen zijn relevant in uw dagelijkse praktijk? Deze workshop probeert u hier bruikbare antwoorden op te geven.

HENK BUTEIJN

Mondfotografie: het kan toch met m'n telefoon?

Deze workshop gaat over het nut van goede foto's in de tandartspraktijk. Allereerst geeft Buteijn uitleg over camera's en waarom ze op een bepaalde manier moeten worden ingesteld. Daarnaast adviseert hij welke foto's minimaal nodig zijn (protocol) en geeft aanwijzingen hoe om te gaan met de patiënt naast en in de stoel. Verder wordt gelet op ergonomie van de fotograaf en worden hierover tips gegeven.

DERK-JAN JAGER**Speekselonderzoek en de droge mond**

In deze workshop wordt ingegaan op de rol die speeksel heeft in het beschermen van de dentitie tegen bijvoorbeeld slijtage, tanderosie en cariës. Er zal worden besproken hoe u achterhaaldt of uw patiënt last heeft van een hyposalivatie of een xerostomie en hoe u een speekselonderzoek in de praktijk uitvoert. Eenvoudig te gebruiken vragenlijsten en mondonderzoek technieken worden aangeleerd. Daarnaast worden meerdere cases besproken waarbij de nadruk zal liggen op de "onverklaarbare" gebitsproblematiek en de rol van speeksel in het ontstaan van deze problemen. Daarnaast worden de effectiviteit en het werkingsmechanisme van verschillende beschermende en hydraterende producten besproken. Ter afsluiting zullen behandelstrategieën worden besproken voor patiënten waarbij preventie en natuurlijke afweer niet afdoende bleken te zijn.

12.15 uur**Lunch en afsluiting****CERTIFICAAT**

Elke cursist ontvangt na afloop van het congres het bijbehorende certificaat. Onze congressen zijn Q-geaccrediteerd. Uw KRT-punten worden bijgeschreven in GAIA.

SPREKERS**RONALD BLEIJS** hoogleraar anatomie

Bleijs studeerde geneeskunde aan de Universiteit Utrecht en behaalde het artsexamen in 1986. Sinds 1987 is hij werkzaam als anatoom bij de faculteit Geneeskunde van het UMC Utrecht. In 1995 promoveerde hij op het proefschrift "Innervation of the basal cerebral arteries: pathways and densities". In 1999 werd hij geregistreerd als medisch morfologisch onderzoeker bij de Stichting voor opleiding tot Medisch-Biologisch Wetenschappelijk Onderzoeker (SMBWO). Sinds 2000 is hij hoofd van de afdeling Anatomie van het UMC Utrecht en op 1 februari 2012 werd hij benoemd tot hoogleraar Klinische Anatomie.

HENK BUTEIJN (mond-)fotograaf

Buteijn volgde van 1975 tot 1979 de opleiding tot tandtechnicus, en was werkzaam bij onder meer TTL Siesling in Zwolle, TTL Bomadent in Wapenveld en TTL De Brug in Balkbrug. Bij deze laatste was hij medeoprichter van dit lab. Vanaf 2011 is hij zelfstandig (mond-)fotograaf en geeft cursussen fotografie, specialiteit Mondfotografie en video voor tandartsen-teams.

ROBERT VAN ES mka-chirurg

Van Es behaalde in respectievelijk 1985 en 1990 zijn tandarts- en arts diploma aan de RU Utrecht. Hij voltooide zijn opleiding tot mka-chirurg in '96 bij het Academisch Ziekenhuis Utrecht. Hij promoveerde in maart 2001 op de ontwikkeling van een proefdiermodel voor behandeling van hoofd-hals-kanker. Sinds 2001 is hij stafid op de afdelingen Mondzieken, Kaak- en Aangezichts chirurgie van het Academisch Ziekenhuis en de Dento-Maxillofaciale Pediatrie van het Wilhelmina Ziekenhuis Utrecht. Van Es is tevens sinds 2006 werkzaam in het Diaconessen Ziekenhuis Utrecht. Zijn speciale interesses zijn maxillofaciale oncologie met name afwijkingen van speekselklieren, mondmucosa en gezichtshuis en groeistoornissen van het craniofaciale skelet, waaronder schisis. Van Es houdt regelmatig voordrachten op tandheelkundige en kaakchirurgische congressen en nascholingen.

MARIEKE FILIUS tandarts

Filius studeerde tandheelkunde aan de Rijksuniversiteit Groningen en behaalde in 2013 haar diploma. Hierna ging ze als tandarts algemeen practicus aan de slag. Tevens startte zij haar promotie-onderzoek binnen de afdeling Mondzieken, Kaak- en Aangezichts chirurgie en Centrum Bijzondere Tandheelkunde van het UMCG, waarbij ze zich verdiept in de kwaliteit van leven en implantologische behandeling van patiënten met ernstige hypodontie. Filius hoopt in 2018 haar proefschrift te mogen verdedigen.

BACH-VAN HO tandarts

Ho studeerde in 2015 af als tandarts aan de Rijksuniversiteit Groningen. Daarna was ze werkzaam in de algemene praktijk in Haren. Ze startte tegelijkertijd bij het Centrum Bijzondere Tandheelkunde (CBT) van Vogellanden in Zwolle en vanuit daar bij verschillende verpleeghuizen in de omgeving van Zwolle en Lelystad. Enthousiast geworden over de geriatrische populatie begon ze in 2016 aan de opleiding tandarts-geriatrie bij de Stichting Bijzondere Tandheelkunde (SBT) te Amsterdam. Daarnaast doet Ho promotieonderzoek bij de ACTA naar de effectiviteit van het project 'De mond niet vergeten!' en inventariseert daarvoor de mondgezondheid bij thuiswonende ouderen met beginnende dementie.

DERK-JAN JAGER tandarts en universitair docent

Jager is afgestudeerd in 2005 aan de Rijksuniversiteit Groningen. In 2012 is hij gepromoveerd op een onderzoek op het gebied van tanderosie. In dit onderzoek werden zowel factoren die een rol spelen in het ontstaan van als factoren die bescherming bieden tegen tanderosie onderzocht. In 2014 heeft hij de opleiding tot 'prosthodontist/prothetisch-restauratief tandarts' (Edinburgh, Royal College of Surgeons) en in 2016 de opleiding maxillofaciale prothetiek (Amsterdam, Stichting Bijzondere Tandheelkunde) afgerond. Momenteel is hij werkzaam bij de Stichting Bijzondere Tandheelkunde (SBT) te Amsterdam op de afdeling Maxillofaciale Prothetiek.

ROBERT OVERWEG key-note speaker

Overweg is kunstenaar en expert op het gebied van Virtual Worlds. Hij helpt internationale bedrijven met de digitale transformatie waarbij hij design en technologie gebruikt als een katalysator voor verandering. Hij geeft lezingen, creëert kunst, helpt bedrijven met het ontwikkelen van concepten, met de digitale strategie, en de uitvoering daarvan. Eerder hielp hij klanten als Vodafone en RTL met hun digitale transformatie. Overweg vraagt mensen om technologie te omarmen, maar wel met een kritische insteek (zoals hij zelf!).

JAMILLA ROSS tandarts

Ross rondde in 2015 haar master Tandheelkunde af aan de Rijks Universiteit Groningen. Direct daarop volgend startte zij haar opleiding tot tandarts maxillofaciale prothetiek in het UMCG. Daarnaast is zij één dag per week werkzaam in een algemene tandartspraktijk. Ross doet onderzoek naar de klinische implicaties van verschillende genmutaties bij patiënten met ernstige hypodontie.

JAN DE VISSCHER mka-chirurg-oncoloog

Jan de Visscher is werkzaam in het Medisch Centrum Leeuwarden en sinds 2014 deeltijds werkzaam in het Vrije Universiteit Medisch Centrum. Zijn aandachtsgebieden betreffen vooral de oral medicine, premaligne en maligne afwijkingen van de mond en de diagnostiek en chirurgische behandeling van tumoren in het hoofd-hals gebied.

BART VLAMINCKX arts-microbioloog

Vlamincx studeerde in 1993 cum laude af aan het gymnasium te Venlo. In 1998 studeerde hij cum laude af aan de Faculteit Geneeskunde van de Universiteit van Utrecht. Zijn opleiding Medische Microbiologie volgde hij van 2002 – 2007 aan het UMC Utrecht. Momenteel is hij als arts-microbioloog verbonden aan het St. Antonius Ziekenhuis in Nieuwegein. Zijn aandachtsgebieden liggen op ICT en moleculaire biologie. Hij promoveerde in 2006 op zijn proefschrift getiteld: 'Invasive group A streptococcal disease'.

KOSTEN

Tandartsen/psychologen/mondhygiënisten:

€ 325,00 *(alleen dagprogramma vrijdag)*

€ 195,00 *(assisterenden vrijdag)*

COBIJT-leden

€ 325,00 *(alleen dagprogramma vrijdag)*

€ 575,00 *(incl. hotel en avondprogramma)*

€ 500,00 *(excl. hotel)*

€ 425,00 *(excl. hotel en avondprogramma)*

€ 295,00 *(assisterenden vrijdag incl. hotel en avondprogramma)*

€ 245,00 *(assisterenden vrijdag incl. avondprogramma)*

Inbegrepen zijn de kosten van lunch, koffie, thee en (afhankelijk van het door u gekozen programma) borrel/diner/feestavond na afloop.

Bij opgave ná 1 september is er geen garantie meer voor hotelreservering. De verdeling van de beschikbare kamers geschiedt op datum van binnenkomst. Met de genoemde prijzen wordt uitgegaan van een tweepersoons bezetting op een kamer. Graag aangeven op het aanmeldformulier met wie u de kamer wilt delen. Bij gebruik van een 1-persoons kamer wordt er € 50,- toeslag in rekening gebracht.

Bij annulering vóór 1 september bent u € 45,- administratiekosten verschuldigd, daarna bent u het volledige cursusgeld verschuldigd. Annulering geschiedt uitsluitend schriftelijk. Het cursusgeld is volledig fiscaal aftrekbaar.

LOCATIE: HOTEL DE CANTHAREL APELDOORN

Golsteinlaan 20 te Apeldoorn
(Van der Valk, afslag nr. 19
bij Hoenderloo)

BENT U ERBIJ?

Voor meer informatie over het programma of om u aan te melden:
www.hoytemastichting.nl